

is: het weder in eere herstellen van de aloude juiste, zedelijke beginselen omtrent het huwelijksleven. Wie deze beginselen niet eerbiedigt en als plicht aanvaardt, zal zich door statistische gegevens niet van de vrijwillige beperking van het kindertal laten weerhouden. En wat baat het, als meer huwelijken worden gesloten, wanneer door de misdadige praktijken, zooals thans heerschen, die huwelijken toch weer met vrijwillige onvruchtbaarheid geslagen worden.

Oudenbosch, 12 April 1916.

J. L. B. GRIBLING, arts.

OEFENT EEN APOTHEEKHOUDEND GENEESKUNDIGE „HET APOTHEKERSBEDRIJF” UIT, IN DEN ZIN DER ONGEVALLENWET?

In het nummer van 8 April wordt op bldz. 1296, onder de rubriek Ongevallenwet, door P. MUNTENDAM de aandacht gevestigd op de uitspraken, welke de Centrale Raad van Beroep, onderscheidenlijk op 30 December 1915 en 29 Januari 1916, met betrekking tot bovenstaande vraag heeft gegeven, en daaraan de verzuchting vastgeknoopt, dat opnieuw blijkt, hoe moeilijk en ondoorgrondelijk de wegen van het „Recht” zijn. Mag ik, die dien weg meer heb bewandeld, den heer MUNTENDAM, en wellicht ook andere belangstellenden of belanghebbenden onder zijn collega's, voor enkele oogenblikken tot gids dienen?

De heer MUNTENDAM vermeent, indien ik mij niet vergis, in die twee uitspraken van ons hoogste administratief rechtscollege tegenstrijdigheid te bespeuren. Die tegenstrijdigheid bestaat niet; men dient bij de beoordeeling van een rechterlijke uitspraak rekening te houden met de feitelijke grondslagen, waarop de uitspraak berust.

Om onderworpen te zijn aan den verzekeringsplicht, is het niet voldoende, dat een bedrijf, genoemd of bedoeld in artikel 10 der ongevallenwet wordt uitgeoefend, maar moet tevens de persoon, die zoodanig bedrijf uitoefent, „werkgever” zijn, in den zin dier wet. Onder werkgever nu wordt, volgens artikel 2 der Ongevallenwet, verstaan een ieder, die *anderen in dienst heeft* voor de uitoefening van dergelijk bedrijf. Bij zijn uitspraak van 30 December 1915 nam de Centrale Raad aan, dat de arts VAN DER TAK *een schooljongen in dienst* had, die dagelijks de geneesmiddelen, welke die arts in zijn apotheek ter aflevering gereedmaakte, rondbracht; de heer VAN DER TAK was dus „werkgever”, in den zin der wet, en derhalve werd, met vernietiging van de uitspraak van den Raad van Beroep te Dordrecht, 20 Sept. 1915, de beschikking van het bestuur der Rijksverzekeringsbank, waarbij de onderneming van dien arts, op grond, dat daarin werd uitgeoefend het verzekeringsplichtige „apothekersbedrijf”, was ingedeeld geworden in een gevarencijfer, gehandhaafd.

Bij zijn uitspraak van 29 Januari 1916 nam de Centrale Raad, in afwijking van het gevoelen van den Raad van Beroep te 's-Gravenhage, aan, dat de arts KORTMAN voor de uitoefening van zijn verzekeringsplichtig „apothekersbedrijf” *geen personen in dienst had*; op den heer KORTMAN rustte dientengevolge *geen „verzekeringsplicht”* en derhalve werd, met vernietiging van de uitspraak van voormelden Raad van Beroep van 26 Oct. 1915, tevens vernietigd de bij die uitspraak, althans wat betreft de indeeling der onderneming van dien arts, gehandhaafde beschikking van het bestuur der Rijksverzekeringsbank. Al mogen dus de feitelijke omstandigheden hebben medegebracht, dat het eindpunt van die beide uitspraken van den Centralen Raad van Beroep verschillend was, hun punt van uitgang was hetzelfde en alleszins juist, t. w. dat het bedrijf van den apotheekhoudenden geneeskundige is een bedrijf, genoemd of bedoeld in artikel 10 der ongevallenwet 1901; de heer MUNTENDAM heeft blijkbaar den wegwijzer, welchen de Centrale Raad in zijn uitspraak van 29 Jan. 1916 heeft

geplaatst, door de in het dictum dier uitspraak voorkomende woorden „in een onderneming”, niet opgemerkt.

's-Gravenhage, April 1916.

Mr. J. MORTIER HIJMANS,
voorzitter van den Raad van Beroep.

Dankbaar ben ik mr. MORTIER HIJMANS voor zijn hierboven gegeven nadere toelichting tot de uitspraak van den Centralen Raad van Beroep. Toch geloof ik, dat hij het ons, leeken op het gebied van het recht, niet al te zeer kwalijk mag nemen, dat wij een enkele maal tegenspraak meenen te zien in rechterlijke uitspraken. In dit geval hebben wij te doen met twee tegengestelde uitspraken in twee aangelegenheden, die bij oppervlakkige beschouwing schijnbaar (ik geef gaarne toe, dat het slechts schijn is) gelijksoortig zijn. Maar nu vergete men niet, dat in deze beide zaken door twee andere colleges, waarin ook rechtsgeleerden zitten, twee uitspraken gedaan zijn, die ieder voor zich regelrecht in strijd waren met de uitspraak, in die zelfde aangelegenheid door den Centralen Raad van Beroep gedaan. Ik geef terstond toe, dat men, om die uitspraken te mogen beoordeelen, de overwegingen, waarop zij berusten, moet kennen. Zoo blijkt mij thans, dat de Raad van Beroep te 's Gravenhage heeft overwogen, dat collega KORTMAN in zijn bedrijf werkkrachten bezigt, t.w. zijn loontrekkende dienstbode en soms ook schoolmeisjes voor het bezorgen der geneesmiddelen. Maar waar de uitspraken der Beroepsraden te Dordrecht en te 's Gravenhage mij niet in alle overwegingen volledig bekend waren, is het niet zoo verwonderlijk, dat de conclusies dezer vier uitspraken op mij, als leek, een eenigszins verwarrenden en elkaar tot zekere hoogte tegensprekenden indruk maakten.

Overigens was het niet zozeer mijn bedoeling de aandacht der lezers van dit blad te vestigen op de schijnbare tegenstrijdigheid dier uitspraken, dan wel om den inhoud dier tweede uitspraak van den Centralen Raad van Beroep, die voor de apotheekhoudende geneeskundigen van zoo groot belang is, evenzeer als de eerste uitspraak, onder de aandacht onzer lezers te brengen.

P. MUNTENDAM.

HET WEL OF NIET AANGEVEN VAN ONGEVALLLEN.

Een paar gesprekken, die ik in de afgelopen week had, en een brief van een collega geven mij aanleiding, om terug te komen op hetgeen collega VAN BAELE in het nummer van 25 Maart schreef, om namelijk hier te herhalen den raad, dien ik altijd geef aan collegae, die mij daarnaar vragen. De behandelende geneeskundige doet m. i. het best door iedere bemoeiing te weigeren met het wel of niet aangeven van een ongeval (afgezien van de positie als adviseur eener fabrieksdirectie of derg.). De ongevallenwet legt den werkgever de verplichting op, de ongevallen aan te geven en kent daarbij geen verschil tusschen ernstige of niet ernstige. De Hooge Raad heeft nu beslist, dat ongevallen beneden een zekeren (of liever beneden een zeer onzekeren) graad van belangrijkheid niet behoeven te worden aangegeven. Wil een werkgever aan den behandelenden geneeskundige inlichting vragen betreffende den ernst van het letsel, den vermoedelijken duur der arbeidsongeschiktheid enz., dan geve deze die inlichtingen, voor zoover hij meent dat te mogen en te kunnen doen; wil de vrager dan op grond van die inlichtingen besluiten een ongeval niet aan te geven, *dat is uitsluitend zijn zaak*; de arts heeft daarmee niets te maken en neme daaromtrent geenerlei medeverantwoordelijkheid op zich.

Een geheel andere zaak is, dat de dokter soms reden heeft de aangifte te wenschen, omdat hij door de Rijksverzekeringsbank voor de behandeling wil betaald worden. In dat geval kan hij op de aangifte aandringen en als hij daarmee zijn doel niet be-